

Kraków, 24.08.2016 r.

Prof. dr hab. Andrzej Rzymkowski
Dziedzina : sztuki muzyczne
Dyscyplina : instrumentalistyka

Akademia Muzyczna w Krakowie
ul. Św. Tomasza 43
31-027 Kraków
tel kom: 505 164 518
adres e-mail : andrzejrzymkowski@gmail.com

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna w Krakowie, Wydział Instrumentalny, pismo z dnia 25.05.2016r., nr DII/Pr-I/2/2016/48. Zlecenie podjęto w związku z decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 11.05.2016 r. (BCK-VII-L-6431/16), powołującą Komisję Habilitacyjną w celu przeprowadzenia **postępowania habilitacyjnego dr. Jacka Muzyka w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie instrumentalistyka**. W dniu 29.02.2016 r., tj. w dniu złożenia wniosku przez Habilitanta, zostało wszczęto postępowanie.

Do ww. pisma, informującego o powołaniu mnie przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów do roli recenzenta, została dołączona następująca dokumentacja:

1. Wniosek Habilitanta do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów
2. Kwestionariusz osobowy
3. Kserokopię dowodu osobistego
4. Życiorys
5. Informację o zdobytym wykształceniu i przebiegu pracy zawodowej
6. Kserokopie dyplomów ukończenia studiów magisterskich w Polsce i USA
7. Uwierzytelnioną kserokopię dyplomu Doktora Sztuki w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka
8. Autoreferat
9. Wykaz dorobku artystycznego po uzyskaniu stopnia doktora
10. Informację o działalności dydaktycznej po uzyskaniu stopnia doktora
11. Kserokopie afiszy i programów koncertowych

12. Płyta CD z nagraniem *live* wykonania przez Habilitanta w charakterze solisty Koncertu na róg i orkiestrę *Winterreise* Krzysztofa Pendereckiego - wskazanego jako szczególne osiągnięcie artystyczne

Podstawowe dane o Habilitancie

Dr Jacek Muzyk urodził się w Radomiu w roku 1963. Swoją karierę muzyczną instrumentalisty w zakresie gry na rogu rozpoczął w wieku 18 lat. Po ukończeniu studiów w Akademii Muzycznej w Krakowie doskonalił swoje umiejętności w USA, najpierw w The Mannes College of Music, następnie w Juilliard School of Music w Nowym Yorku, by zwieńczyć edukację muzyczną w Rice University w Houston.

Karierę zwodową rozpoczął jeszcze jako student grając najpierw w Capelli Cracoviensis, następnie występując w Sinfonii Varsovii i Polskiej Filharmonii Kameralnej. Po odbyciu studiów stypendialnych powrócił do Polski, gdzie pracował kolejno w Polskiej Orkiestrze Radiowej, Filharmonii Narodowej oraz Filharmonii Krakowskiej współpracując jednocześnie z wieloma orkiestrami krajowymi (m.in. Orkiestrą Kameralną „Amadeus”, Sinfonietką Cracovią) oraz z zespołami zagranicznymi (m.in. Danish Chamber Players, Camerata Sweden, Sinfonia Helvetica, Basel Sinfonietta). W roku 1999 został pierwszym waltornistą Polskiej Orkiestry Festiwalowej Krystiana Zimmermana, z którą odbył 42 koncerty w Europie oraz USA, prezentując obydwie koncerty fortepianowe Fryderyka Chopina.

Karierę instrumentalisty kontynuował w USA, gdzie pracował kolejno w Houston Grand Opera, Dallas Symphony, Buffalo Philharmonic Orchestra, Houston Symphony, współpracując ponadto z Chicago Symphony, Pittsburgh Symphony, Saint Louis Symphony, Saint Paul Chamber Orchestra, Los Angeles Philharmonic, głównie realizując pierwszy głos w grupie rogów tych orkiestr. Jest finalistą przesłuchań na stanowisko pierwszego waltornisty do najlepszych orkiestr światowych, takich jak Los Angeles Philharmonic, San Francisco Symphony, Cincinnati Orchestra, Pittsburgh Symphony, Saint Louis Symphony, Saint Paul Chamber Orchestra czy Chicago Symphony. Występował pod batutą takich dyrygentów jak: Michael Tilson Thomas, Lorin Maazel, Christoph Aschenbach, Hans Graf, Semyon Bychkov, Charles Dutoit czy Roberto Abbado.

Działalność solowa oraz dydaktyczna dr. Jacka Muzyka obejmuje recitale, koncerty solowe i kursy mistrzowskie w Europie, USA, Ameryce Południowej, Chinach i Japonii.

Ma w swym artystycznym dorobku wiele nagrań archiwalnych solowych i orkiestrowych dla Polskiego Radia, uczestniczył także w licznych nagraniach

płytowych z orkiestrami polskimi i amerykańskimi. Wydał 3 płyty solowe prezentując między innymi wszystkie koncerty Mozarta, transkrypcje 3 suit wiolonczelowych Johanna Sebastiana Bacha oraz paletę utworów prezentującą róg w różnych kombinacjach brzmieniowych z innymi instrumentami.

W dniu 18 marca 2015 roku Uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie **pan Jacek Muzyk uzyskał stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.**

Ocena autoreferatu

W autoreferacie dr Jacek Muzyk przedstawił bardzo pięknym językiem, pełnym „osobistych wspomnień”, swoją artystyczną drogę, u szczytu której zajął obecną, wysoką pozycję w światowej waltornistyce. W ujmujący sposób Habilitant opisuje liczne młodzieńcze, nie zawsze trafne i przemyślane, próby szukania swego miejsca w ukochanej Sztuce. Wydaje się, że dopiero po latach, zdolny do artystycznej autorefleksji, potrafił docenić również swoje doświadczenia jazzowego pianisty. To jazz tak pięknie uczy innej wrażliwości, rozwija umiejętność improwizowania, a nade wszystko wymaga swoistej ciągłej zespołowej dyspozycyjności i zmusza do zupełnie innego słuchania gry zespołowych partnerów. Ten etap z całą pewnością należał do niezwykle ważnych w późniejszym rozwoju tego znakomitego Artysty.

Habilitant barwnie opisuje swoje poszukiwania najlepszych szkół i pedagogów, od których mógł najwięcej czerpać. Z polskich waltornistów dr Jacek Muzyk wymienia prof. Włodzimierza Bajorka, w którego klasie studiował, oraz pana Andrzeja Pisulę – ówczesnego pierwszego waltornistę Filharmonii Krakowskiej, który wywarł chyba największy wówczas wpływ na kształtowanie muzycznej wrażliwości młodego instrumentalisty. Później, już z całą pewnością Jego muzycznym Mistrzem stał się znakomity waltornista William VerMeulen, profesor Rice University w Teksasie. To ten wirtuoz miał największy wpływ na dalszy rozwój kariery Habilitanta.

Myślę, że olbrzymi dystans wobec samego siebie jest jedną z najlepszych cech charakterologicznych dr. Jacka Muzyka – umiejętność krytycznej, wnikliwej i konstruktywnej oceny własnej działalności jest bowiem dominującym rysem przedstawionego autoreferatu. Habilitant stwierdza na przykład, że w czasie studenckiego stażu w Wiedniu, mając spore zastrzeżenia do swych nabytych w Polsce umiejętności, zobaczył, iż Jego zachodni koledzy-waltorniści borykają się z podobnymi problemami wykonawczymi. Świadczy to tylko o tym, że polska szkoła waltorniowa nie odbiegała wówczas, podobnie jak i dzisiaj, od europejskiego poziomu. Za pulpitami polskich orkiestr zawsze zasiadali waltorniści znakomici. Kiedyś wywodzili się oni przede wszystkim ze środowiska śląskiego – dzisiaj stanowią trzon wszystkich zespołów filharmonicznych.

Habilitant ma tę rzadką zaletę, że potrafi każdą porażkę przekuć w późniejszy sukces. Dzieje się tak, ponieważ zawsze miał jasno wytyczone cele i nie zrażając się jakimikolwiek trudnościami dążył do ich realizacji - z wiarą w ich osiągnięcie. Myślę, że właśnie ta cecha pozwoliła dr. Muzykowi na zdobycie tak wysokiej pozycji w światowej waltornistyce.

Ocena dorobku artystycznego

Jak już wspomniałem, w dniu 18 marca 2015 roku Uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Krakowie pan Jacek Muzyk uzyskał stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka. Od tamtej chwili do dnia wystąpienia z wnioskiem o otwarcie przewodu habilitacyjnego minęło zaledwie 14 miesięcy. Jednak w tym krótkim czasie Habilitant dał się poznać jako niezwykle aktywny waltornista, a jego osiągnięcia zasługują na szacunek i uznanie.

Dr Jacek Muzyk od marca 2015 roku siedmiokrotnie wystąpił jako solista. Towarzyszyły mu Buffalo Philharmonic Orchestra, La Orquesta Sinfónica de Guayaquil, La Orquesta Sinfónica Nacional de Colombia, Ars Nova Musicians Chamber Orchestra, The Round Rock Symphony, Orkiestra Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej.

Koncerty odbywały się na całym świecie: w USA (Buffalo, Swormville, Georgetown), Ekwadorze (Guayaquil), Kolumbii (Bogota) oraz Polsce (Olsztyn).

W programie znalazły się koncerty waltorniowe Krzysztofa Pendereckiego, Richarda Straussa, Wolfganga Amadeusza Mozarta i Johna Williamsa.

W ciągu ostatnich miesięcy dr Jacek Muzyk wykonał ponadto pięć recitali solowych w USA, Ekwadorze i Polsce. Ponieważ były one zwieńczeniem kursów mistrzowskich prowadzonych przez Habilitanta, ich program zawierał utwory na waltornię solo (J.S. Bach – transkrypcja I suitę wiolonczelowej), oraz utwory O. Messiaena i K.Fuchsa.

W ramach trzech koncertów kameralnych, które odbyły się w Norfolk (Virginia Arts Festival) oraz Buffalo Habilitant wykonywał *Das Lied von der Erde* G. Mahlera w opracowaniu Arnolda Schoenberga i Reinerja Riehna oraz utwory kompozytorów amerykańskich na kwintet blaszany. Ten różnorodny, bogaty repertuar znakomicie prezentuje bogate możliwości wybitnego instrumentalisty.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt zaproszenia dr. Jacka Muzyka przez Los Angeles Philharmonic do realizacji pierwszego głosu waltorni. W programach koncertów znalazły się m.in.: S. Prokofiew – *Suita Romeo i Julia*, C. Debussy – *Morze* oraz M. Ravel – *Bolero*. Wiadomo, że powierzenie prowadzenia grupy waltorni

wspaniałego i uznanego zespołu filharmonicznego jak Los Angeles Philharmonic, w tak niezwykle trudnym i odpowiedzialnym programie, było wyrazem najwyższego uznania dla kunsztu wykonawczego Habilitanta.

Jako pierwszy waltornista Habilitant uczestniczył także w nagraniu trzech płyt, z których dwie zawierają nagrania orkiestrowe z Buffalo Philharmonic Orchestra pod dyrekcją JoAnn Falletty, zaś jedna jest realizacją projektu, w którym dr Jacek Muzyk wykonał w ramach Virginia Arts Festival *Das Lied von der Erde* G. Mahlera w opracowaniu Arnolda Schoenberga i Reinera Riehna.

Dr Jacek Muzyk brał udział w koncertach Buffalo Philharmonic Orchestra, wykonując zawsze partię pierwszej waltorni.

Szczególnie znaczące w tej części jego dorobku są wykonania *V Symfonii* – G. Mahlera oraz *Symfonii alpejskiej* – R. Straussa. Każdy waltornista świetnie wie, że partie te są pełne trudności technicznych, intonacyjnych i barwowych. Powierzenie instrumentalistom takich zadań wykonawczych świadczy o niezwykłym autorytecie Pana dr. Jacka Muzyka w amerykańskim świecie muzycznym.

Na marginesie dokonań artystycznych chciałbym zwrócić uwagę na kursy mistrzowskie, które Habilitant prowadził w Polsce, Ekwadorze i USA. Szczególnie chciałbym podkreślić trzy z nich: w University of Texas ze studentami prof. Patricka Hughesa, Eastman School of Music ze studentami prof. Petera Kurau oraz Akademii Muzycznej w Krakowie w ramach Międzynarodowego kursu Letnia Akademia, gdzie prowadził zajęcia z dużą liczbą uczestników. Szczególnie dwa pierwsze kursy mistrzowskie świadczą o zaufaniu i uznaniu, jakimi darzy Habilitanta amerykańskie środowisko waltorniowe.

Uważam, że osiągnięcia dr. Jacka Muzyka wnoszą ważny wkład w polską i amerykańską kulturę muzyczną.

Ocena wskazanego osiągnięcia artystycznego

Dołączona do dokumentacji habilitacyjnej płyta CD z **koncertem waltorniowym *Winterreise* Krzysztofa Pendereckiego**, którego wykonanie w charakterze solisty Habilitant wskazał jako szczególne osiągnięcie artystyczne w ocenianym okresie aktywności, została nagrana 25 kwietnia 2015 roku przez dr. Jacka Muzyka oraz The Buffalo Philharmonic Orchestra pod dyrekcją JoAnn Falletty.

Habilitant już od wielu lat dawał się poznać jako wybitny waltornista, a nade wszystko niezwykły Artysta. Jego grę cechuje wielka dbałość o piękny dźwięk, nieskazitelną intonacją, a przede wszystkim umiejętność wyeksponowania waltorni jako instrumentu o pięknej, szlachetnej i różnorodnej barwie. Wszystkie te zalety kumulują się w przedstawionym dziele. Dr Jacek Muzyk pokazuje nam w jak dojrzałym i świadomym stopniu opanował sztukę gry na swoim instrumencie. Prezentuje nam dźwięk szlachetny, selektywną artykulację, dbałość o każdy szczegół interpretacyjny.

Świetnie operuje wszystkimi środkami stanowiącymi o walorach współczesnej waltorni. Słyszymy tu piękne multifony, perfekcyjne operowanie całą skalą instrumentu poprzez rozległe interwały, swobodne poruszanie się we wszystkich płaszczyznach dynamicznych. Szczególnie chciałbym podkreślić znakomite, brawurowe wykonanie finału. Niezwykle trudne jest także sprostanie zadaniu, jakie Krzysztof Penderecki stawia przed waltornistą w postaci kilku kadencji, w tym jednej usytuowanej niemalże na początku Koncertu. Wykonawca musi w tym fragmencie pokazać pełną synchronizację partii swego instrumentu z orkiestrą oraz z jej solistami towarzyszącymi mu w kadencjach. Jest to zadanie tym trudniejsze, że są to kadencje wypełnione skomplikowanym rytmem, zaś dodatkową komplikacją staje się konieczność niwelowania dystansu przestrzennego dzielącego waltornistę i solistów orkiestrowych. Dr Jacek Muzyk wykazał, że spełnił wszystkie wymagania stawiane przez znakomitego kompozytora przed potencjalnym wykonawcą. Jego grę w każdym elemencie cechuje wirtuozeria najwyższej próby.

Dzieło, jakim jest omawiana płyta CD, pozostanie zawsze świeże w odbiorze, ale nade wszystko jest znaczące dla kultury muzycznej, stanowi istotne wydarzenie w historii polskiej i amerykańskiej instrumentalistyki. Miejmy nadzieję, że udostępnione dla celów niniejszego postępowania nagranie wkrótce ukaże się jako pozycja katalogowa wydawnictwa BPO (Buffalo Philharmonic Orchestra) *Beau Fleuve*, dostępna na rynku płytowym dla melomanów i profesjonalistów.

KONKLUZJA

W efekcie mam niewątpliwą przyjemność stwierdzić, iż zaprezentowana działalność artystyczna dr. Jacka Muzyka oraz samo dzieło wskazane jako podstawa przewodu habilitacyjnego stanowi niekwestionowany wkład w rozwój nie tylko polskiej kultury muzycznej oraz dyscypliny artystycznej: instrumentalistyka i w związku z powyższym spełnia wymogi art.16 Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki.

